

KOMISJONI MÄÄRUS (EL) nr 178/2010,

2. märts 2010,

millega muudetakse määrust (EÜ) nr 401/2006 maapähklite, muude õliseemnete, pähklipuuviljade, aprikoosituumade, lagritsa ja taimeõli osas

(EMPs kohaldatav tekst)

EUROOPA KOMISJON,

võttes arvesse Euroopa Liidu toimimise lepingut,

võttes arvesse Euroopa Parlamendi ja nõukogu 29. aprilli 2004. aasta määrust (EÜ) nr 882/2004 ametlike kontrollide kohta, mida tehakse sööda- ja toidualaste õigusnormide ning loomateravishoidu ja loomade heaolu käsitlevate eeskirjade täitmise kontrollimise tagamiseks, ⁽¹⁾ eriti selle artikli 11 lõiget 4,

ning arvestades järgmist:

(1) Komisjoni 19. detsembri 2006. aasta määruses (EÜ) nr 1881/2006, millega kehtestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes, ⁽²⁾ sätestatakse teatavate mükotoksiinide piirnormid teatavates toiduainetes.

(2) Partiiis harilikult väga ebahütlaselt jaotunud mükotoksiinide sisalduse määramise täpsus sõltub oluliselt proovide võtmisest. Seepärast on vaja kindlaks määrata üldised kriteeriumid, millele proovivõtumeetod peaks vastama.

(3) Komisjoni 23. veebruari 2006. aasta määrusega (EÜ) nr 401/2006, milles sätestatakse proovivõtu- ja analüüsi-meetodid mükotoksiinide sisalduse ametlikuks kontrolliks toiduainetes, ⁽³⁾ kehtestatakse proovivõtu kriteeriumid mükotoksiinide sisalduse kontrollimiseks.

(4) On vaja muuta teatavaid sätteid, mis on seotud proovide võtmisega teatavate toiduainete aflatoksiinide sisalduse määramiseks, võttes arvesse *Codex Alimentarius*'e arengut ja uute toiduainekategooriate suhtes hiljuti kehtestatud mükotoksiinide piirnorme.

(5) *Codex Alimentarius*'ega on kehtestatud uus proovivõtukava edasiseks töötlemiseks ette nähtud maapähklite, mandlite ning sarapuu- ja pistaatsiapähklite jaoks ning uus proovivõtukava kasutusvalmis mandlite ning sarapuu- ja pistaatsiapähklite jaoks ⁽⁴⁾.

(6) Selleks et lihtsustada aflatoksiinide sisalduse piirnormide jõustamist, on asjakohane kohaldada *Codex Alimentarius*'es edasiseks töötlemiseks ette nähtud maapähklitest, mandlitest ning sarapuu- ja pistaatsiapähklitest proovide võtmist reguleerivaid sätteid ka edasiseks töötlemiseks ette nähtud muude pähklipuuviljade suhtes ning kohaldada *Codex Alimentarius*'es kasutusvalmis mandlitest, sarapuu- ja pistaatsiapähklitest proovide võtmist reguleerivaid sätteid ka muude kasutusvalmis pähklipuuviljade ja maapähklite suhtes. Pähklipuuviljade suhtes kehtivat proovivõtukorda tuleks kohaldada ka aprikoosituumade suhtes. Seepärast tuleks määruse (EÜ) nr 401/2006 I lisa D osa vastavalt muuta, et see sisaldaks ainult kuivatatud viigimarjade suhtes kohaldatavat proovivõtukorda, mis tuleb jätta muutmata, ning maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja pähklipuuviljade suhtes kohaldatav uus proovivõtukord tuleks esitada lisa eraldi osas.

(7) Aflatoksiinide sisalduse piirnormid on kehtestatud õliseemnete (v.a maapähklite) ⁽⁵⁾ suhtes ning ohratoksiini A piirnormid on kehtestatud võrtside ning lagritsajuure ja lagritsaekstrakti ⁽⁶⁾ suhtes. Kõnealuste uute toiduainekategooriate puhul on asjakohane kehtestada proovivõtu erieeskirjad ning vajaduse korral viidata olemasolevatele sätetele.

(8) Mükotoksiinide sisalduse kontrollimiseks vajalike proovide võtmine taimeõlidest on spetsiifiline ning seepärast on asjakohane kehtestada proovivõtu erieeskirjad.

(9) Käesoleva määrusega ette nähtud meetmed on kooskõlas toiduahela ja loomatervishoiu alalise komitee arvamusega,

⁽⁴⁾ Codex General Standard for Contaminants and toxins in foods (CODEX STAN 193-1995) http://www.codexalimentarius.net/download/standards/17/CXS_193e.pdf

⁽⁵⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 165/2010, 26. veebruar 2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) aflatoksiinide osas (ELT L 50, 27.2.2010, lk 8).

⁽⁶⁾ Komisjoni määrus (EL) nr 105/2010, 5. veebruar 2010, millega muudetakse määrust (EÜ) nr 1881/2006 (millega sätestatakse teatavate saasteainete piirnormid toiduainetes) ohratoksiin A osas (ELT L 35, 6.2.2010, lk 7).

⁽¹⁾ ELT L 165, 30.4.2004, lk 1.

⁽²⁾ ELT L 364, 20.12.2006, lk 5.

⁽³⁾ ELT L 70, 9.3.2006, lk 12.

ON VASTU VÕTNUD KÄESOLEVA MÄÄRUSE:

Artikkel 1

Määruse (EÜ) nr 401/2006 I lisa muudetakse järgmiselt:

1) D osa asendatakse käesoleva määruse I lisaga;

2) E osa esimene lause asendatakse järgmisega:

„Seda proovivõtumeetodit kohaldatakse ohratoksiini A, aflatoksiini B1 ja aflatoksiinide summa piirnormide ametlikuks kontrolliks vürtsides.”;

3) G osa asendatakse käesoleva määruse II lisaga;

4) lisatakse K osa, mis on esitatud käesoleva määruse III lisa.

Artikkel 2

Käesolev määrus jõustub kümnendal päeval pärast selle avaldamist *Euroopa Liidu Teatajas*.

Käesolevat määrust kohaldatakse alates selle jõustumise kuupäevast.

Käesolev määrus on tervikuna siduv ja vahetult kohaldatav kõikides liikmesriikides.

Brüssel, 2. märts 2010

Komisjoni nimel

president

José Manuel BARROSO

I LISA

„D.1. Kuivatatud viigimarjade proovivõtumeetod

Seda proovivõtumeetodit kohaldatakse aflatoksiini B₁ ja aflatoksiinide summa piirnormide ametlikuks kontrolliks kuivatatud viigimarjades.

D.1.1. Valimi mass

Kui I lisa D osa punktis 1 ei ole määratletud teisiti, on valimi mass ligikaudu 300 grammi.

Müügipakendites partiide puhul sõltub valimi mass müügipakendi massist.

Suurema kui 300-grammise massiga müügipakendite puhul saadakse lähteproovid massiga üle 30 kg. Kui ühe müügipakendi mass on palju suurem kui 300 grammi, võetakse igast üksikust müügipakendist valimiks 300 grammi. Seda võib teha nii proovi võtmise ajal kui ka laboris. Juhtudel, kus sellise proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga jms), võib kohaldada ka teistsugust proovivõtumeetodit. Näiteks kui kallist toodet turustatakse 500 g või 1 kg müügipakendites, saadakse lähteproov väiksema hulga valimite kokkusegamisel, kui on kajastatud tabelites 1, 2 ja 3, tingimusel et lähteproovi mass vastab tabelites 1, 2 või 3 nõutud lähteproovi massile.

Kui müügipakendi mass on väiksem kui 300 grammi ning kui erinevus ei ole suur, tuleb ühte müügipakendit pidada üheks valimiks, millest saadakse lähteproov massiga vähem kui 30 kg. Kui müügipakendi mass on palju väiksem kui 300 grammi, koosneb üks valim kahest või enamast müügipakendist, kusjuures saadava valimi mass on võimalikult ligilähedane 300 grammile.

D.1.2. Kuivatatud viigimarjade proovivõtumeetodi üldülevaade

Tabel 1

Partiide jaotamine osapartiideks sõltuvalt tootest ja partii massist

Toidugrupp	Partii mass (tonnides)	Osapartiide arv või mass	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
Kuivatatud viigimarjad	≥ 15	15–30 tonni	100	30
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 30

(*) Sõltuvalt partii massist – vt käesoleva lisa käesoleva osa D.1 tabel 2.

D.1.3. Kuivatatud viigimarjade proovivõtumeetod (partiid ≥ 15 tonni)

- Kui osapartiid on võimalik füüsiliselt eraldada, jaotatakse iga partii osapartiideks vastavalt tabelile 1. Võttes arvesse, et partii mass ei ole alati osapartiide massi täiskordne, võib osapartii mass ületada ettenähtud massi kuni 20 %.
- Igast osapartiist võetakse proovid eraldi.
- Valimite arv: 100.
- Lähteproov massiga 30 kg segatakse kokku ja jaotatakse enne peenestamist kolmeks võrdseks 10-kilogrammiseks laboriprooviks (lähteproovi ei ole vaja jaotada kolmeks laboriprooviks kuivatatud viigimarjade puhul, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks, ning kui on olemas seadmed, mis võimaldavad homogeniseerida 30-kilogrammist proovi).
- Iga 10-kilogrammiline laboriproov peenestatakse eraldi ja segatakse hoolikalt täieliku homogeniseerumise tagamiseks vastavalt II lisa sätetele.
- Juhul kui eespool kirjeldatud proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga vms), võib kohaldada teistsugust proovivõtumeetodit, tingimusel et see on võimalikult tüüpiline ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse.

D.1.4. Kuivatatud viigimarjade proovivõtumeetod (partiid < 15 tonni)

Valimite arv on 10–100 sõltuvalt partii massist.

Valimite arvu määramiseks ja sellele järgnevas lähteproovi jaotamiseks võib kasutada tabelit 2.

Tabel 2

Valimite arv sõltuvalt partii massist ja lähteproovi jaotuste arvust

Partii mass (tonnides)	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg) (müügipakendite puhul võib lähteproovi mass erineda – vt punkt D.1.1)	Lähteproovist saadavate laboriproovide arv
≤ 0,1	10	3	1 (ühes jaos)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	4,5	1 (ühes jaos)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	6	1 (ühes jaos)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	9 (– < 12 kg)	1 (ühes jaos)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	12	2
> 2,0 – ≤ 5,0	60	18 (– < 24 kg)	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	24	3
> 10,0 – ≤ 15,0	100	30	3

- Lähteproov massiga ≤ 30 kg segatakse kokku ja jaotatakse enne peenestamist kaheks või kolmeks võrdseks laboriprooviks massiga ≤ 10 kg (lähteproovi ei ole vaja jaotada kaheks või kolmeks laboriprooviks kuivatatud viigimarjade puhul, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks, ning kui on olemas seadmed, mis võimaldavad homogeniseerida 30-kilogrammist proovi).

Kui lähteproovi mass on väiksem kui 30 kg, jaotatakse lähteproov laboriproovideks järgmiselt:

- < 12 kg: ei jaotata laboriproovideks;
- ≥ 12 kuni < 24 kg: jaotatakse kaheks laboriprooviks;
- ≥ 24 kg: jaotatakse kolmeks laboriprooviks.
- Iga laboriproov peenestatakse eraldi ja segatakse hoolikalt täieliku homogeniseerumise tagamiseks vastavalt II lisa sätetele.
- Juhul kui eespool kirjeldatud proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga vms), võib kohaldada teistsugust proovivõtumeetodit, tingimusel et see on võimalikult tüüpiline ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse.

D.1.5. Teisendtoodete ja liittoidu proovivõtumeetod

D.1.5.1. Teisendtooted, mis koosnevad väga väikestest osakestest (aflatoksiinisaaste jaotus on ühtlane)

- Valimite arv: 100; väiksemate kui 50-tonniste partiide puhul on valimite arv sõltuvalt partii massist 10–100 (vt tabel 3).

Tabel 3

Valimite arv sõltuvalt partii massist

Partii mass (tonnides)	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
≤ 1	10	1
$> 1 - \leq 3$	20	2
$> 3 - \leq 10$	40	4
$> 10 - \leq 20$	60	6
$> 20 - \leq 50$	100	10

— Valimi mass on ligikaudu 100 grammi. Müügapakendis partiide puhul sõltub valimi mass müügapakendi massist.

— Lähteproovi mass = 1–10 kg, piisavalt segatud.

D.1.5.2. Muud teisenootooded, mis koosnevad suhteliselt suurtest osakestest (aflatoksiinisaaste jaotus ei ole ühtlane)

Kuivatatud viigimarjade proovivõtumeetod ja nõuetekohasuse hindamine (vt D.1.3 ja D.1.4).

D.1.6. Proovide võtmine jaemüügi etapil

Jaemüügi etapil tuleb võimaluse korral toiduainetest proove võtta vastavalt I lisa käesolevas osas esitatud sätetele.

Kui see ei ole võimalik, võib jaemüügi etapil kohaldada ka teisi tõhusaid proovivõtumeetodeid, tingimusel et lähteproov annab kontrollitavast partiist piisava läbilõike ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse. Igal juhul on lähteproovi mass vähemalt 1 kg (*).

D.1.7. Vaakumpakendites turustatavate kuivatatud viigimarjade ja teisenootoodete proovivõtu erimeetod

D.1.7.1 Kuivatatud viigimarjad

15-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 50 valimit, mis annab lähteproovi massiks 30 kg; väiksemate kui 15-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 50 % tabelis 2 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 2).

D.1.7.2. Kuivatatud viigimarjadest valmistatud tooted, mis koosnevad väikesest osakestest

50-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 25 valimit, mis annab lähteproovi massiks 10 kg; väiksemate kui 50-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 25 % tabelis 3 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 3).

D.1.8. Partii või osapartii nõuetekohasuse hindamine

Kuivatatud viigimarju, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus lähteproovis või laboriproovide keskmises tulemuses ei ületa piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus lähteproovis või laboriproovide keskmises tulemuses ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

Otsetarbimiseks ette nähtud kuivatatud viigimarju:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus ei ületa üheski laboriproovis piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus ühes või enamas laboriproovis ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

Kui lähteproov on 12 kg või väiksem:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ei ületa piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

D.2. Maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja pähklipuuviljade proovivõtumeetod

Seda proovivõtumeetodit kohaldatakse aflatoksiini B₁ ja aflatoksiinide summa piirnormide ametlikuks kontrolliks maapähklites, muudes õliseemnetes, aprikoosituumades ja pähklipuuviljades.

D.2.1. Valimi mass

Kui I lisa D osa punktis 2 ei ole määratletud teisiti, on valimi mass ligikaudu 200 grammi.

Müügipakendites partiide puhul sõltub valimi mass müügipakendi massist.

Suurema kui 200-grammise massiga müügipakendite puhul saadakse lähteproovid massiga üle 20 kg. Kui ühe müügipakendi mass on palju suurem kui 200 grammi, võetakse igast üksikust müügipakendist valimiks 200 grammi. Seda võib teha nii proovi võtmise ajal kui ka laboris. Juhtudel, kus sellise proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga jms), võib kohaldada ka teistsugust proovivõtumeetodit. Näiteks kui kallist toodet turustatakse 500 g või 1 kg müügipakendites, saadakse lähteproov väiksema hulga valimite kokkusegamisel, kui on kajastatud tabelites 1, 2 ja 3, tingimusel et lähteproovi mass vastab tabelites 1, 2 või 3 nõutud lähteproovi massile.

Kui müügipakendi mass on väiksem kui 200 grammi ning kui erinevus ei ole suur, tuleb ühte müügipakendit pidada üheks valimiks, millest saadakse lähteproov massiga vähem kui 20 kg. Kui müügipakendi mass on palju väiksem kui 200 grammi, koosneb üks valim kahest või enamast müügipakendist, kusjuures saadava valimi mass on võimalikult ligilähedane 200 grammile.

D.2.2. Maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja pähklipuuviljade proovivõtumeetodi üldülevaade

Tabel 1

Partiide jaotamine osapartiideks sõltuvalt tootest ja partii massist

Toidugrupp	Partii mass (tonnides)	Osapartiide arv või mass	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
Maapähklid, muud õliseemned, aprikoosituumad ja pähklipuuviljad	≥ 500	100 tonni	100	20
	> 125 ja < 500	5 osapartiid	100	20
	≥ 15 ja ≤ 125	25 tonni	100	20
	< 15	—	10–100 (*)	≤ 20

(*) Sõltuvalt partii massist – vt käesoleva lisa käesoleva osa D.2 tabel 2.

D.2.3. Maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja pähklipuuviljade proovivõtumeetod (partiit ≥ 15 tonni)

— Kui osapartiid on võimalik füüsiliselt eraldada, jaotatakse iga partii osapartiideks vastavalt tabelile 1. Võttes arvesse, et partii mass ei ole alati osapartiide massi täiskordne, võib osapartii mass ületada ettenähtud massi kuni 20 %.

— Igast osapartiist võetakse proovid eraldi.

— Valimite arv: 100.

- Lähteproov massiga 20 kg segatakse kokku ja jaotatakse enne peenestamist kaheks võrdseks laboriprooviks massiga 10 kg (lähteproovi ei ole vaja jaotada kaheks laboriprooviks maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja päklikpuuviljade puhul, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks, ning kui on olemas seadmed, mis võimaldavad homogeniseerida 20-kilogrammist proovi).
- Iga 10-kilogrammiline laboriproov peenestatakse eraldi ja segatakse hoolikalt täieliku homogeniseerumise tagamiseks vastavalt II lisa sätetele.
- Juhul kui eespool kirjeldatud proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastu võetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga vms), võib kohaldada teistsugust proovivõtumeetodit, tingimusel et see on võimalikult tüüpiline ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse.

D.2.4. Maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja päklikpuuviljade proovivõtumeetod (partiid < 15 tonni)

Valimite arv on 10–100 sõltuvalt partii massist.

Valimite arvu määramiseks ja sellele järgnevas lähteproovi jaotamiseks võib kasutada tabelit 2.

Tabel 2

Valimite arv sõltuvalt partii massist ja lähteproovi jaotuste arvust

Partii mass (tonnides)	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg) (müügipakendite puhul võib lähteproovi mass erineda – vt punkt D.2.1)	Lähteproovist saadavate laboriproovide arv
≤ 0,1	10	2	1 (ühes jaos)
> 0,1 – ≤ 0,2	15	3	1 (ühes jaos)
> 0,2 – ≤ 0,5	20	4	1 (ühes jaos)
> 0,5 – ≤ 1,0	30	6	1 (ühes jaos)
> 1,0 – ≤ 2,0	40	8 (– < 12 kg)	1 (ühes jaos)
> 2,0 – ≤ 5,0	60	12	2
> 5,0 – ≤ 10,0	80	16	2
> 10,0 – ≤ 15,0	100	20	2

- Lähteproov massiga ≤ 20 kg segatakse kokku ja jaotatakse enne peenestamist kaheks võrdseks laboriprooviks massiga ≤ 10 kg (lähteproovi ei ole vaja jaotada kaheks laboriprooviks maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja päklikpuuviljade puhul, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks, ning kui on olemas seadmed, mis võimaldavad homogeniseerida 20-kilogrammist proovi).

Kui lähteproovi mass on väiksem kui 20 kg, jaotatakse lähteproov laboriproovideks järgmiselt:

- < 12 kg: ei jaotata laboriproovideks;
- ≥ 12 kg: jaotatakse kaheks laboriprooviks.
- Iga laboriproov peenestatakse eraldi ja segatakse hoolikalt täieliku homogeniseerumise tagamiseks vastavalt II lisa sätetele.

- Juhul kui eespool kirjeldatud proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastu võetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga vms), võib kohaldada teistsugust proovivõtumeetodit, tingimusel et see on võimalikult tüüpiline ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse.

D.2.5. Teisendtoodete (v.a taimeõli) ja liitoidu proovivõtumeetod

D.2.5.1. Teisendtoodet (v.a taimeõli), mis koosnevad väikestest osakestest, st jahu, maapähklivõi (aflatoksiinisaaste jaotus on ühtlane)

- Valimite arv: 100; väiksemate kui 50-tonniste partiide puhul on valimite arv sõltuvalt partii massist 10–100 (vt tabel 3).

Tabel 3

Valimite arv sõltuvalt partii massist

Partii mass (tonnides)	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
≤ 1	10	1
> 1 – ≤ 3	20	2
> 3 – ≤ 10	40	4
> 10 – ≤ 20	60	6
> 20 – ≤ 50	100	10

- Valimi mass on ligikaudu 100 grammi. Müügipakendis partiide puhul sõltub valimi mass müügipakendi massist.

- Lähteproovi mass = 1–10 kg, piisavalt segatud.

D.2.5.2. Teisendtoodet, mis koosnevad suhteliselt suurtest osakestest (aflatoksiinisaaste jaotus ei ole ühtlane)

Maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade ja pähklipuuviljade proovivõtumeetod ja nõuetekohasuse hindamine (vt D.2.3 ja D.2.4)

D.2.6. Proovide võtmine jaemüügi etapil

Jaemüügi etapil tuleb võimaluse korral toiduainetest proove võtta vastavalt I lisa käesolevas osas esitatud sätetele.

Kui see ei ole võimalik, võib jaemüügi etapil kohaldada ka teisi tõhusaid proovivõtumeetodeid, tingimusel et lähteproov annab kontrollitavast partiist piisava läbilõike ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse. Igal juhul on lähteproovi mass vähemalt 1 kg (*).

D.2.7. Vaakumpakendites turustatavate maapähklite, muude õliseemnete, aprikoosituumade, pähklipuuviljade ja teisendtoodete proovivõtu erimeetod

D.2.7.1. Pistaatsiapähklid, maapähklid, parapähklid

15-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 50 valimit, mis annab lähteproovi massiks 20 kg; väiksemate kui 15-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 50 % tabelis 2 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 2).

D.2.7.2. Aprikoosituumad ja pähklipuuviljad (v.a pistaatsiapähklid, parapähklid ja muud õliseemned)

15-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 25 valimit, mis annab lähteproovi massiks 20 kg; väiksemate kui 15-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 25 % tabelis 2 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 2).

D.2.7.3. Pähklipuuviljade, aprikoosituumade ja maapähklite teisendtooted, mis koosnevad väikestest osakestest

50-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 25 valimit, mis annab lähteproovi massiks 10 kg; väiksemate kui 50-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 25 % tabelis 3 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 3).

D.2.8. Partii või osapartii nõuetekohasuse hindamine

Maapähkleid, muid õliseemneid, aprikoosituumi ja pähklipuuvilju, mis on ette nähtud sorteerimiseks või muul viisil füüsiliseks töötlemiseks:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus lähteproovis või laboriproovide keskmises tulemuses ei ületa piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus lähteproovis või laboriproovide keskmises tulemuses ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

Otsetarbimiseks ette nähtud maapähkleid, muid õliseemneid, aprikoosituumi ja pähklipuuvilju:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus ei ületa üheski laboriproovis piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus ühes või mõlemas laboriproovis ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

Kui lähteproov on 12 kg või väiksem:

- peetakse nõuetekohaseks, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ei ületa piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- peetakse nõuetele mittevastavaks, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

(*) Kui kogus, millest proov võetakse, on nii väike, et sellest ei saa lähteproovi massiga 1 kg, võib lähteproovi mass jääda ka alla 1 kg".

II LISA

„G. KOHVI, KOHVITOODETE, LAGRITSAJUURE JA LAGRITSAEKSTRAKTI PROOVIVÕTUMEETOD

Seda proovivõtumeetodit kohaldatakse ohratoksiini A piirnormide ametlikuks kontrolliks röstitud kohviubades, jahvatatud röstitud kohvis, lahustuvas kohvis, lagritsajuures ja lagritsaekstraktis.

G.1. Valimi mass

Kui käesolevas I lisa G osas ei ole määratletud teisiti, on valimi mass ligikaudu 100 grammi.

Müügipakendites partiide puhul sõltub valimi mass müügipakendi massist.

Suurema kui 100-grammise massiga müügipakendite puhul saadakse lähteproovid massiga üle 10 kg. Kui ühe müügipakendi mass on palju suurem kui 100 grammi, võetakse igast üksikust müügipakendist valimiks 100 grammi. Seda võib teha nii proovi võtmise ajal kui ka laboris. Juhtudel, kus sellise proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga jms), võib kohaldada ka teistsugust proovivõtumeetodit. Näiteks kui kallist toodet turustatakse 500 g või 1 kg müügipakendites, saadakse lähteproov väiksema hulga valimite kokkusegamisel, kui on kajastatud tabelites 1 ja 2, tingimusel et lähteproovi mass vastab tabelites 1 või 2 nõutud lähteproovi massile.

Kui müügipakendi mass on väiksem kui 100 grammi ning kui erinevus ei ole suur, tuleb ühte müügipakendit pidada üheks valimiks, millest saadakse lähteproov massiga vähem kui 10 kg. Kui müügipakendi mass on palju väiksem kui 100 grammi, koosneb üks valim kahest või enamast müügipakendist, kusjuures saadava valimi mass on võimalikult ligilähedane 100 grammile.

G.2. Röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti proovivõtumeetodi üldülevaade

Tabel 1

Partiide jaotamine osapartiideks sõltuvalt tootest ja partii massist

Toidugrupp	Partii mass (tonnides)	Osapartiide arv või mass	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
Röstitud kohvioad, jahvatatud röstitud kohv, lahustuv kohv, lagritsajuur ja lagritsaekstrakt	≥ 15	15–30 tonni	100	10
	< 15	—	10–100 (*)	1–10

(*) Sõltuvalt partii massist – vt käesoleva lisa käesoleva osa tabel 2.

G.3. Röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti proovivõtumeetod (partiid ≥ 15 tonni)

— Kui osapartiid on võimalik füüsiliselt eraldada, jaotatakse iga partii osapartiideks vastavalt tabelile 1. Võttes arvesse, et partii mass ei ole alati osapartiide massi täiskordne, võib osapartii mass erineda ettenähtud massist kuni 20 %.

— Igast osapartiist võetakse proovid eraldi.

— Valimite arv: 100.

— Lähteproovi mass = 10 kg.

— Juhul kui eespool kirjeldatud proovivõtumeetodi kasutamine tooks partii kahjustamise tõttu kaasa vastuvõetamatud kaubanduslikud tagajärjed (seoses pakkimismeetodiga, transpordivahendiga vms), võib kohaldada teistsugust proovivõtumeetodit, tingimusel et see on võimalikult tüüpiline ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeritakse.

G.4. Röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti proovivõtumeetod (partiid < 15 tonni)

Röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti partiide puhul, mis on väiksemad kui 15 tonni, kasutatakse proovivõtukava, mille käigus võetakse sõltuvalt partii massist 10–100 valimit, mis annab lähteproovi massiks 1–10 kg.

Valimite arvu määramiseks võib kasutada järgmist tabelit.

Tabel 2

Valimite arv sõltuvalt röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti partii massist

Partii mass (tonnides)	Valimite arv	Lähteproovi mass (kg)
≤ 0,1	10	1
> 0,1 – ≤ 0,2	15	1,5
> 0,2 – ≤ 0,5	20	2
> 0,5 – ≤ 1,0	30	3
> 1,0 – ≤ 2,0	40	4
> 2,0 – ≤ 5,0	60	6
> 5,0 – ≤ 10,0	80	8
> 10,0 – ≤ 15,0	100	10

G.5. Vaakumpakendites turustatavate röstitud kohviubade, jahvatatud röstitud kohvi, lahustuva kohvi, lagritsajuure ja lagritsaekstrakti proovivõtu erimeetod

15-tonniste või suuremate partiide puhul võetakse vähemalt 25 valimit, mis annab lähteproovi massiks 10 kg; väiksemate kui 15-tonniste partiide puhul on võetavate valimite arv 25 % tabelis 2 kajastatud valimite arvust ning saadava lähteproovi mass vastab kontrollitava partii massile (vt tabel 2).

G.6. Proovide võtmine jaemüügi etapil

Jaemüügi etapil tuleb võimaluse korral toiduainetest proove võtta vastavalt I lisa käesolevas osas esitatud proovivõtusätetele.

Kui see ei ole võimalik, võib jaemüügi etapil kohaldada ka teisi tõhusaid proovivõtumeetodeid, tingimusel et lähteproov annab kontrollitavast partiist piisava läbilõike ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeri-takse. Igal juhul on lähteproovi mass vähemalt 1 kg (*).

G.7. Partii või osapartii nõuetekohasuse hindamine

- Nõuetekohaseks peetakse seda, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ei ületa piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- nõuetele mittevastavaks peetakse seda, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ületab kahtlusteta piirnormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

(*) Kui kogus, millest proov võetakse, on nii väike, et sellest ei saa lähteproovi massiga 1 kg, võib lähteproovi mass jääda ka alla 1 kg."

III LISA

„K. TAIMEÕLIDE PROOVIVÕTUMEETOD

Seda proovivõtumeetodit kohaldatakse mükotoksiinide, eelkõige aflatoksiini B₁ ja aflatoksiinide summa ning zearalenooni piirnornide ametlikuks kontrolliks taimeõlides.

K.1. Taimeõlide proovivõtumeetodid

- Valimi mass on vähemalt 100 grammi (ml) (sõltuvalt saadetise laadist, nt pakendamata taimeõli puhul võetakse vähemalt kolm ligikaudu 350 ml valimit), mis annab lähteproovi massiks vähemalt 1 kg (liitri).
- Partiist võetavate valimite miinimumarv on esitatud tabelis 1. Partii segatakse vahetult enne proovivõtmist kas käsitsi või mehaaniliselt võimalikult põhjalikult läbi. Sel juhul võib eeldada, et aflatoksiini jaotus partiiis on ühtlane ning seetõttu piisab, kui partiist võetakse lähteprooviks kolm valimit.

Tabel 1

Partiist võetavate valimite miinimumarv

Turustamisviis	Partii mass (kg) Partii maht (liitrites)	Valimite miinimumarv
Müügipakendita (*)	—	3
Pakendid	≤ 50	3
Pakendid	> 50 kuni 500	5
Pakendid	> 500	10

(*) Kui osapartiid on võimalik füüsiliselt eraldada, jaotatakse taimeõli suured pakendamata saadetised/partiid osapartiideks vastavalt käesoleva osa tabelile 2.

Tabel 2

Partiide jaotamine osapartiideks sõltuvalt partii massist

Toidugrupp	Partii mass (tonnides)	Osapartiide arv või mass	Valimite miinimumarv	Lähteproovi miinimummass (kg)
Taimeõlid	≥ 1 500	500 tonni	3	1
	> 300 ja < 1 500	3 osapartiid	3	1
	≥ 50 ja ≤ 300	100 tonni	3	1
	< 50	—	3	1

K.2. Taimeõlide proovivõtumeetodid jaemüügi etapil

Jaemüügi etapil tuleb võimaluse korral toiduainetest proove võtta vastavalt I lisa käesolevas osas esitatud sätetele.

Kui see ei ole võimalik, võib jaemüügi etapil kohaldada ka teisi tõhusaid proovivõtumeetodeid, tingimusel et lähteproov annab kontrollitavast partiist piisava läbilõike ning et kogu meetodit kirjeldatakse ja dokumenteeri-takse. Igal juhul on lähteproovi mass vähemalt 1 kg (*).

K.3. Partii või osapartii nõuetekohasuse hindamine

- Nõuetekohaseks peetakse seda, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ei ületa piinormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust;
- nõuetele mittevastavaks peetakse seda, kui mükotoksiinide sisaldus laboriproovis ületab kahtlusteta piinormi, võttes arvesse saagise parandust ja mõõtemääramatust.

(*) Kui kogus, millest proov võetakse, on nii väike, et sellest ei saa lähteproovi massiga 1 kg, võib lähteproovi mass jääda ka alla 1 kg.”